

Opgave 4

14 maximumscore 2

pijler 1 (staatspensioen)

Uit de verklaring moet blijken dat de huidige uitkeringen van het staatspensioen worden gefinancierd met huidige inkomsten.

15 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat als de omvang van het staatspensioen (per inwoner) stijgt / daalt, de inwoners zich minder / meer genoodzaakt zien om via vrijwillige besparingen het toekomstige pensioeninkomen aan te vullen.

16 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat indien de bepaling van de huidige waarde van de toekomstige betalingsverplichtingen wordt gebaseerd op een lagere / hogere rente, deze waarde hoger / lager zal uitvallen (en daarmee de dekkingsgraad lager / hoger zal komen te liggen).

17 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat een dalende dekkingsgraad betekent dat er niet voldoende middelen zijn om de pensioenuitkeringen aan de oudere generaties op peil te houden, zodat een groter beroep op premiebetaling door jongere generaties nodig is.

18 maximumscore 3

- een pijl van bruto binnenlands product (bbp) naar huidig vermogen 1
- uit de uitleg moet blijken dat de econoom doelt op het positieve effect dat een rentedaling kan hebben op de omvang van het bbp (economische groei), hetgeen kan leiden tot stijgende winsten en daardoor stijgende koersen van de activa waarin de fondsen belegd hebben 2